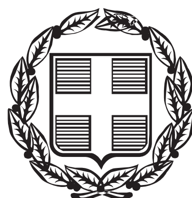

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 2357**

20 Σεπτεμβρίου 2013

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 128595/Γ2

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) Γενικού Λυκείου και Επαγγελματικού Λυκείου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 9 εδαφ. δ. του ν. 1566/85 (ΦΕΚ Α΄ 167), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ 1, 2 του ν. 2525/97 (ΦΕΚ Α΄ 188) «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».

2. Τα άρθρα 4 και 18 του ν. 3475/2006 «Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 146).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 περ. α υποπ. ββ του ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α΄ 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις».

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98).

5. Την υπ' αριθμ. 27/2013 πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

6. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνον

Καθορίζουμε το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) Γενικού Λυκείου και Επαγγελματικού Λυκείου ως εξής:

1. Σκοπός

Το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) είναι πρωτίστως μια μαθητεία στη Δημοκρατία. Σκοπός του είναι να διαμορφώσει έναν ελεύθερο και υπεύθυνο πολίτη, ο οποίος έγκαιρα και με επίγνωση θα κατανοήσει τη σημασία και την αξία της Δημοκρατίας, θα αγαπά την Πολιτεία και τη Δημοκρατία και θα αγωνίζεται για την υπεράσπισή τους.

Σκοπός του μαθήματος είναι ο μαθητής να αποκτήσει κοινωνική, πολιτική και οικονομική παιδεία, να καταλάβει και να βιώσει τη διασύνδεση Οικονομίας - Πολιτικής - Δικαίου - Κοινωνιολογίας, να κατανοήσει βασικούς θεσμούς για την οργάνωση και τη λειτουργία της Πολιτείας και να αναπτύξει κριτική σκέψη, ώστε να συμμετέχει ενεργά στο τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι ως ελεύθερος και υπεύθυνος πολίτης.

Σκοπός είναι οι σημερινοί μαθητές να αποκτήσουν μια πολιτική παιδεία με πολιτικές αρετές, τις οποίες θα κληθούν να εφαρμόσουν ως πολίτες και κάποιοι ως πολιτικοί προς όφελος της πολιτείας και της δημοκρατίας.

2. Ειδικότεροι σκοποί

-Η αξιοποίηση της κοινωνιολογικής, πολιτικής και οικονομικής σκέψης και των κατάλληλων εργαλείων για την κατανόηση της δυναμικής της κοινωνίας (πολιτείας) και των κοινωνικών και πολιτικών θεσμών, την ανάπτυξη της αυτογνωσίας και της κοινωνικής συνείδησης, με απώτερο στόχο τη δημιουργική ένταξη και παρέμβαση σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον.

-Η ανάπτυξη κριτικής σκέψης για την ανάλυση των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών φαινομένων και την αντιμετώπιση των αντίστοιχων προβλημάτων.

-Η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων για βασικούς θεσμούς της κοινωνίας (Πολιτείας), όπως η οικογένεια, η εκπαίδευση, η εργασία, το δίκαιο, η οικονομία, η επιχείρηση κ.τ.λ.

-Η απόκτηση κοινωνικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων, αξιών και στάσεων, ώστε να βοηθηθούν οι μαθητές στην ένταξή τους σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη Δημοκρατική Ελληνική και Ευρωπαϊκή κοινωνία.

-Η συνολική και συνθετική θεώρηση των θεσμών, της πολιτικής, του δικαίου και της οικονομίας ως κοινωνικών «συμβάντων» και δημιουργημάτων για το ατομικό και συλλογικό γίγνεσθαι, για το ζην και το ευ ζην.

-Η υιοθέτηση θετικής στάσης, εκ μέρους του μαθητή, ώστε να αγαπήσει την Κοινωνία (Πολιτεία), να σέβεται τους θεσμούς, να δώσει νόημα στην πολιτική για να νιώσει τη χαρά της πολιτικής και της ζωής.

-Η ανακάλυψη ότι η «Πολιτική Παιδεία» σκοπεύει σε μια κοινωνία (Πολιτεία), που δεν εξυπηρετεί συμφέροντα αλλά υπηρετεί αξίες. Αξίες, όπως η ελευθερία, η ισότητα, η αλληλεγγύη, η συμμετοχή, το μέτρο, ο διάλογος κ.τ.λ., που θα συμβάλλουν στη δημιουργία για να ανέβουμε, ατομικά και συλλογικά, ακόμη ψηλότερα.

3. Εκπαιδευτικοί στόχοι - Περιεχόμενα - Ενδεικτικές δραστηριότητες

ΜΕΡΟΣ Α- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ - ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Οι μαθητές να: -Κατανοήσουν τις οικονομικές συνέπειες από το γεγονός ότι τα εμπορεύματα ικανοποιούν ανθρώπινες ανάγκες. -Εμπεδώσουν ότι τα εμπορεύματα ικανοποιούν μέρος μόνο των ανθρώπινων αναγκών. -Εξηγούν γιατί το οικονομικό σύστημα αναγνωρίζει ως ανάγκες μόνο αυτές που σχετίζονται με τη ζήτηση των εμπορευμάτων. -Διακρίνουν τις διάφορες κατηγορίες αναγκών και εμπορευμάτων. -Εξοικειωθούν με τον «κόσμο» των επιχειρήσεων -Διακρίνουν τις διάφορες μορφές επιχείρησης -Κατανοήσουν την παραγωγική διαδικασία, τους κινδύνους και τις υποχρεώσεις της επιχείρησης -Εξηγούν το κίνητρο της παραγωγής -Καταλάβουν την οργάνωση και λειτουργία της επιχείρησης -Αξιολογούν τους όρους και τις συνθήκες εργασίας στη σύγχρονη επιχείρηση -Καταλάβουν την ανταλλαγή και την ανταλλακτική αξία των εμπορευμάτων -Αξιολογούν τη σχέση χρήματος και τιμών -Εμπεδώσουν τον τρόπο διαμόρφωσης των τιμών -Συγκρίνουν τις μορφές αγοράς και να αξιολογούν τη διαμόρφωση των τιμών σε αυτές.	ΚΕΦ.1: Η κατανάλωση των εμπορευμάτων 1.1 Η χρηστική αξία των εμπορευμάτων 1.2 Ανάγκες και επιθυμίες 1.3 Είδη και ταξινόμηση των αναγκών 1.4 Τα μέσα ικανοποίησης των αναγκών 1.5 Αγαθά και δικαιώματα ιδιοκτησίας 1.6 Το καταναλωτικό πρότυπο ΚΕΦ. 2: Η παραγωγή 2.1 Η σύγχρονη επιχείρηση 2.2 Μορφές επιχειρήσεων 2.3 Η παραγωγική διαδικασία 2.4 Οι κίνδυνοι και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης 2.5 Το κίνητρο της παραγωγής 2.6 Η οργάνωση της σύγχρονης επιχείρησης 2.6.1 Η δομή της επιχείρησης 2.6.2 Η διεύθυνση της επιχείρησης 2.7 Η εργασία στη σύγχρονη επιχείρηση ΚΕΦ. 3: Η ανταλλαγή των εμπορευμάτων και οι τιμές 3.1 Η Ανταλλαγή και η Ανταλλακτική Αξία 3.2 Είδη Ανταλλαγών 3.3 Χρήμα και Τιμές 3.4 Η Διαμόρφωση της Τιμής 3.5 Μορφές Αγοράς και Διαμόρφωση Τιμών	-Δημιουργία πίνακα με ιεραρχική κατάταξη δέκα βασικών αναγκών -Αμέσως πριν και μετά από το βραδινό δελτίο ειδήσεων, καταγράψτε τα αγαθά και τις υπηρεσίες που διαφημίζονται -Δημιουργούνται τρεις ομάδες και καθεμιά αναλαμβάνει να υποστηρίξει μία κατηγορία αγαθών (ιδιωτικά-δημόσια-ελεύθερα) -Αγώνας αντιλογίας από δύο ομάδες, υπέρ και κατά της διαφήμισης. -Δημιουργία πίνακα με δέκα επιχειρήσεις κατά τομέα παραγωγής -Εργασία: Καταγραφή όλων των σταδίων παραγωγής από τις πρώτες ύλες μέχρι το τελικό προϊόν -Εργασία: Όλοι οι μαθητές της τάξης/τμήματος αποτελούν το προσωπικό μιας επιχείρησης. Να αποφασίσετε την κατανομή τους στις θέσεις της επιχείρησης, ει δυνατόν ανάλογα με τις επιθυμίες σας. -Από την ΕΛΣΤΑΤ να καταγράψετε σε πίνακα τους εργοδότες, τους αυτοαπασχολούμενους και τους μισθωτούς, κατά κλάδο. -Καταγράψτε πέντε αγαθά/υπηρεσίες που θα μπορούσατε να τα ανταλλάξετε με άλλα αγαθά/υπηρεσίες. -Καταγράψτε δέκα προϊόντα/πρώτες ύλες και αντίστοιχα δέκα προϊόντα από αυτά -Αγώνας αντιλογίας από τέσσερις ομάδες μαθητών για τις τέσσερις μορφές αγοράς.

ΜΕΡΟΣ Β- ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ - ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Οι μαθητές: -Να κατανοήσουν ότι το Δίκαιο ρυθμίζει κάθε τομέα της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής. -Να διακρίνουν τους κανόνες ηθικής από τους κανόνες Δικαίου. -Να συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά των φυσικών και των νομικών προσώπων. -Να διακρίνουν τους διάφορους κλάδους Δικαίου. -Να διαπιστώσουν ότι δικαιώματα και υποχρεώσεις αλληλοσυμπληρώνονται. -Να κατανοήσουν ότι απαγορεύεται η καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος. -Να διακρίνουν τις διάφορες κατηγορίες δικαιωμάτων. -Να αξιολογούν το περιεχόμενο βασικών δικαιωμάτων. -Να αξιολογήσουν την ατομοκεντρική και την κοινωνιοκεντρική αντίληψη για τα δικαιώματα. -Να διερευνούν τη δύναμη και το ρόλο της πολιτικής εξουσίας, και να συγκρίνουν τις διάφορες εξουσίες. -Να διακρίνουν βασικά στοιχεία των πολιτικών συστημάτων. -Να ξεχωρίζουν την πληροφόρηση από την προπαγάνδα -Να διερευνούν και να αξιολογούν τον τρόπο λειτουργίας και το ρόλο των πολιτικών κομμάτων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, του συνδικαλισμού, της κοινής γνώμης, των ομάδων πίεσης, της κοινωνίας πολιτών.	ΚΕΦ. 1: Το δίκαιο 1.1 Έννοια, προέλευση και εξέλιξη του Δικαίου 1.2 Κανόνες ηθικής και κανόνες Δικαίου: η διαφορά 1.3 Υποκείμενα Δικαίου 1.3.1 Τα Φυσικά Πρόσωπα 1.3.2 Τα Νομικά Πρόσωπα 1.4 Διακρίσεις Δικαίου ΚΕΦ. 2: Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα 2.1 Δικαιώματα και υποχρεώσεις 2.2 Άσκηση και κατάχρηση δικαιώματος 2.3 Τα ατομικά δικαιώματα 2.4 Τα πολιτικά δικαιώματα 2.5 Τα κοινωνικά δικαιώματα ΚΕΦ. 3: Κοινωνική και πολιτική δυναμική 3.1 Εξουσία και πολιτική εξουσία 3.2 Πολιτικά συστήματα 3.2.1 Φιλελευθερισμός - Καπιταλισμός 3.2.2 Σοσιαλισμός - Κομμουνισμός 3.3 Τα πολιτικά κόμματα 3.4 Η τοπική αυτοδιοίκηση 3.5 Ο συνδικαλισμός 3.6 Κοινή γνώμη και ομάδες πίεσης / συμφερόντων 3.7 Η κοινωνία πολιτών / Τα κοινωνικά κινήματα 3.8 Φαινόμενα λαϊκισμού - Η προπαγάνδα	-Έρευνα για τα πρώτα Ελληνικά Δίκαια. -Δημιουργία ενός καταλόγου με κανόνες ηθικής και κανόνες δικαίου. -Εργασία: Αναζήτηση καταστατικού σωματείου και συζήτηση για το περιεχόμενό του. -Δημιουργία καταλόγου με αντιστοιχία δικαιωμάτων - υποχρεώσεων. -Συζήτηση για την κατοχύρωση και την εξέλιξη των δικαιωμάτων. -Καταγραφή περιπτώσεων καταχρηστικής άσκησης δικαιωμάτων και συζήτηση σχετικά με αυτές. -Συζήτηση για τα πολιτικά δικαιώματα. -Σύγκριση δύο κειμένων, ενός για πληροφόρηση και ενός για προπαγάνδα. -Καταγραφή του έργου ενός ΟΤΑ και αξιολόγησή του. -Σύγκριση συνδικάτων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (οργάνωση, απεργίες κ.τ.λ.). -Σύνταξη ερωτηματολογίου για διερεύνηση της κοινής γνώμης. -Συζήτηση για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες στην επαγγελματική ένταξη και στη συμμετοχή τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας.

ΜΕΡΟΣ Γ- ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ - ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Οι μαθητές: -Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα της κοινωνικοποίησης και τις συνέπειες της μη ή της ελλιπούς κοινωνικοποίησης. -Να κατανοήσουν τις επιδράσεις του κοινωνικού περίγυρου στην ανάπτυξη, και εξέλιξη του κοινωνικού εαυτού, της αυτοεικόνας, και της προσωπικότητας. -Να διακρίνουν τις διάφορες μορφές κοινωνικού ελέγχου και να κατανοήσουν τη σημασία τους για το άτομο και την κοινωνία καθώς και τη σχέση τους με την κοινωνική στρωμάτωση. -Να εξετάσουν τις μορφές και τους παράγοντες κοινωνικοποίησης, τις αλληλεπιδράσεις τους και τη σημασία τους στην ανάπτυξη του ατόμου και την εξέλιξη της κοινωνίας. -Να συγκρίνουν τις λειτουργίες και τις μορφές της οικογένειας ως θεσμού στο παρόν και το πρόσφατο παρελθόν. -Να συνδέσουν τις αλλαγές στην οικογένεια με τις γενικότερες κοινωνικές μεταβολές. -Να συνειδητοποιήσουν την καθοριστική σημασία της οικογένειας, για την προσωπικότητα και τη συμπεριφορά των ανθρώπων. -Να εντοπίσουν προβλήματα και διλήμματα της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας και να διατυπώσουν λύσεις. -Να διακρίνουν το ρόλο και τα βασικά συστήματα παροχής εκπαίδευσης ως θεσμού και ως παράγοντα κοινωνικοποίησης. -Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της σύγχρονης «κοινωνίας της πληροφορίας». -Να γνωρίσουν τις επίσημες και ανεπίσημες λειτουργίες της εκπαίδευσης. -Να προβληματιστούν για τη σχέση της εκπαίδευσης και του τρόπου ζωής. -Να αναλύσουν την εκπαίδευση ως παράγοντα αλλαγής και αναπαραγωγής της κοινωνίας και της κοινωνικής θέσης των ατόμων.	ΚΕΦ. 1: Κοινωνικοποίηση και κοινωνικός έλεγχος 1.1 Στόχοι της κοιν/σης και σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος για τον άνθρωπο. 1.2 Ανάπτυξη του κοινωνικού εαυτού - Οι διαφορετικές προσεγγίσεις. 1.3 Φορείς Κοινωνικοποίησης 1.3.1 Πρωτογενείς φορείς κοιν/σης (οικογένεια, παρέα συνομηλίκων). 1.3.2 Δευτερογενείς φορείς κοιν/ποίησης (σχολείο, θρησκεία, ΜΜΕ, κράτος). 1.4 Κοινωνικός έλεγχος - Μορφές κοινωνικού ελέγχου. 1.5 Η κοινωνικοποίηση ως δια βίου διαδικασία κοινωνικής μάθησης ΚΕΦ. 2: Η Σύγχρονη Ελληνική Οικογένεια: Μορφές, Προβλήματα και Προοπτικές 2.1 Μορφές, λειτουργίες και κοινωνικο/οικονομικές βάσεις της ελληνικής οικογένειας 2.1.1 Μορφές οικογένειας στο παρόν και το πρόσφατο παρελθόν. 2.2 Καταμερισμός εργασίας στη σύγχρονη ελληνική οικογένεια 2.3 Μαθαίνοντας το ρόλο του άνδρα και της γυναίκας: ένα παράδειγμα πρωτογενούς κοινωνικοποίησης 2.4 Προκλήσεις, προβλήματα, προοπτικές της ελληνικής οικογένειας ΚΕΦ. 3: Η εκπαίδευση: παράγοντας αναπαραγωγής και αλλαγής της κοινωνίας 3.1 Ο ρόλος της εκπαίδευσης στη σύγχρονη κοινωνία 3.1.1 Εκπαιδευτικά συστήματα – Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα 3.2 Η εκπαίδευση ως παράγοντας αναπαραγωγής και αλλαγής της κοινωνίας. 3.2.1 Η εκπαίδευση ως παράγοντας αναπαραγωγής της κοινωνίας 3.2.2 Η εκπαίδευση ως παράγοντας αλλαγής της κοινωνίας. 3.3 Εκπαιδευτικός προσανατολισμός στο πλαίσιο της «κοινωνίας της πληροφορίας» - Η σχέση γνώσης και πληροφορίας.	Οι μαθητές -Εξετάζουν ποιος διαδραμάτισε το σημαντικότερο ρόλο έως τώρα στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, της ταυτότητάς τους και της αυτοεικόνας τους. -Διενεργούν μικροέρευνα στο άμεσο περιβάλλον τους (π.χ. σε τρεις γενιές, σε διαφορετικές κοινωνικές τάξεις, διαφορετικές περιοχές κ.τ.λ.) για τους τρόπους διαπαιδαγώγησης (π.χ. μορφές τιμωρίας των παιδιών). -Πραγματοποιούν συζήτηση για τους τρόπους και τα μέσα κοινωνικοποίησης αγοριών και κοριτσιών στην Ελλάδα και σε άλλες κοινωνίες. -Διεξάγουν συζήτηση για τις επιδράσεις των συνομήλικων και της οικογένειας στη συμπεριφορά των νέων. -Συζητούν για τη σχέση της παγκοσμιοποίησης και της κοινωνικοποίησης -Αξιοποιούν σχετικό οπτικο-ακουστικό υλικό (π.χ. βιντεοταινίες, ντοκιμαντέρ, CD-ROM, κινηματογραφικά έργα, έργα τέχνης, λογοτεχνικά έργα, θεατρικά έργα, παραμύθια, σκίτσα, εκπαιδευτική τηλεόραση, διαδίκτυο, τύπος κ.τ.λ.). -Χωρίζονται σε ομάδες, η κάθε μια αναλαμβάνει να ερευνήσει τις δομές, τις λειτουργίες και το ρόλο της οικογένειας και των μελών της σε διάφορες περιόδους της ελληνικής ιστορίας ή σε διάφορες περιοχές του κόσμου ή της Ελλάδας. -Οργανώνουν συζήτηση στην τάξη για τις σύγχρονες μορφές οικογένειας που επικρατούν στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε άλλες χώρες -Διεξάγουν μικροέρευνα σχετική με τις αντιλήψεις τριών γενεών (νέων, γονέων και παππούδων/γιαγιάδων) για την οικογένεια, τις σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων και τους τρόπους διαπαιδαγώγησης των νέων. -Αξιοποιούν σχετικό οπτικο-ακουστικό υλικό (π.χ. βιντεοταινίες, ντοκιμαντέρ, CD-ROM, κινηματογραφικά έργα, έργα τέχνης, λογοτεχνικά έργα, θεατρικά έργα, παραμύθια, σκίτσα, εκπαιδευτική τηλεόραση, διαδίκτυο, τύπος κ.τ.λ.). -Οργανώνουν συζήτηση για το ρόλο της εκπαίδευσης και της γνώσης στη σύγχρονη κοινωνία. -Οργανώνουν συζήτηση για το ρόλο του εκπαιδευτικού ως παράγοντα κοινωνικοποίησης στη σύγχρονη κοινωνία. -Διεξάγουν μικροέρευνα για τη σχέση της εκπαίδευσης με τον τρόπο ζωής, τη φιλοσοφία ζωής, την αγωγή υγείας, το εισόδημα, την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κτλ., παρουσιάζουν και συζητούν τα αποτελέσματα στην τάξη. -Συγκεντρώνουν αγγελίες, προκηρύξεις για πρόσληψη στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα και διαπιστώνουν τα διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης και γνώσης που απαιτούνται. -Διενεργούν μικροέρευνα στο άμεσο κοινωνικό τους περιβάλλον για τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της παραπαιδείας. -Διοργανώνουν συζήτηση για τους παράγοντες που επηρέασαν ή θα επηρεάσουν τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους προσδοκίες. - Αξιοποιούν σχετικό οπτικο-ακουστικό υλικό (π.χ. βιντεοταινίες, ντοκιμαντέρ, CD-ROM, κινηματογραφικά έργα, έργα τέχνης, λογοτεχνικά έργα, θεατρικά έργα, σκίτσα, εκπαιδευτική τηλεόραση, διαδίκτυο, τύπος κτλ.).

4. Διδακτική Μεθοδολογία

Το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία), λόγω του περιεχομένου του, χρειάζεται μια συνολική και συνθετική θεώρηση. Είναι μάθημα που προσφέρεται για ουσιαστικό διάλογο (όχι επιμέρους μονολόγους), για διερευνητική και ανακαλυπτική μάθηση, χωρίς προκαταλήψεις και φανατισμούς.

Στην αρχή του σχολικού έτους ο καθηγητής είναι απαραίτητο να κάνει ετήσιο και μηνιαίο προγραμματισμό της διδακτέας ύλης. Ο προγραμματισμός είναι απαραίτητος για να χωριστεί η διδακτέα ύλη ανά διδακτική ώρα και για να διδαχτεί στο σύνολό της.

Επισημαίνεται ότι ο ρόλος του εκπαιδευτικού αλλάζει. Ο εκπαιδευτικός είναι συνεργάτης και διευκολυντής της ομάδας/τάξης. Ενθαρρύνει και βοηθάει τους μαθητές να κατανοούν, να ερευνούν, να επικοινωνούν και να συμμετέχουν στη διαδικασία της μάθησης προσπαθώντας να αναπτύξει όλα τα είδη νοημοσύνης (γλωσσική, μαθηματική, συναισθηματική κ.τ.λ.) των μαθητών. Επίσης, διασυνδέει τη θεωρία με την πραγματικότητα, διότι έτσι ο μαθητής ενεργοποιείται και έχει ενδιαφέρον για να συμμετέχει ενεργά στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι.

Τα θέματα πρέπει να προσεγγίζονται με συμμετοχικές και βιωματικές μεθοδολογίες που προωθούν την ανακαλυπτική μάθηση και καλλιεργούν ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις, όπως αυτές που αναφέρονται στους στόχους και στις δραστηριότητες του Α.Π.Σ.

Ειδικότερα, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) είναι οι εξής:

α) Η μαθητοκεντρική και εξατομικευμένη διδασκαλία με στόχο την ενεργοποίηση και συμμετοχή του μαθητή. Δηλαδή, ο μαθητής να μάθει να μαθαίνει.

β) Η διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση, με στόχο τη συνολική αντίληψη του αντικειμένου και της πραγματικότητας.

γ) Η μικρότερη έμφαση στο περιεχόμενο και η μεγαλύτερη έμφαση στη διαδικασία, με στόχο την ανάπτυξη της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης.

δ) Η άσκηση των μαθητών στην παρατήρηση, περιγραφή, ανάλυση και ερμηνεία ενός κοινωνικοπολιτικούοικονομικού φαινομένου, θεσμού κ.τ.λ.

ε) Η μελέτη πηγών με στόχο την ενεργοποίηση του μαθητή και την ιστορική και συγκριτική προσέγγιση της γνώσης.

στ) Τα παιχνίδια ρόλων και η δραματοποίηση. Κάποιοι μαθητές αναλαμβάνουν να παίξουν ρόλους με στόχο να παρουσιάσουν μια κατάσταση της πραγματικής ζωής ενώπιον της τάξης. Η ανάληψη ρόλων είναι ένα θεατρικό παιχνίδι που μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη διαπροσωπικών δεξιοτήτων και στην δημιουργία πραγματικών συναισθηματικών βιωμάτων, δηλαδή στην καλύτερη κατανόηση της πραγματικότητας.

ζ) Η οργάνωση επισκέψεων σε θεσμούς και χώρους εργασίας (Βουλή, Δημαρχείο, Επιχείρηση, Μ.Μ.Ε. κ.τ.λ.), για να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τον πραγματικό κόσμο, ώστε να ενημερωθούν και να κατανοήσουν την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

η) Η πρόσκληση στο σχολείο ειδικών (πολιτικών, επιστημόνων, επιχειρηματιών κ.τ.λ.) και εκπροσώπων οργανισμών, οργανώσεων και συλλόγων (ΟΗΕ, Διεθνής Αμνηστία, Ε.Ε., κ.τ.λ.), για ενημέρωση, ώστε να διευκολυνθεί το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

θ) Η συμμετοχή σε δραστηριότητες της τάξης, του σχολείου και της κοινότητας, για την απόκτηση εμπειριών αλλά και κοινωνικής συνείδησης και αλληλεγγύης, καθώς και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ατόμου προς την κοινωνία.

ι) Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους μαθητές για διάφορα θέματα, όπως η δημιουργία εικονικών επιχειρήσεων, ο έρανος αλληλεγγύης, η ανακύκλωση, η δενδροφύτευση κ.τ.λ., ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν αίσθηση ατομικής και κοινωνικής ευθύνης, αίσθηση ταυτότητας και συλλογικότητας.

ια) Η έρευνα, με ερωτηματολόγιο, συνεντεύξεις κ.τ.λ., για τη διερεύνηση ενός ζητήματος τοπικού, εθνικού ή διεθνούς ενδιαφέροντος, καθώς και η εύρεση και διατύπωση λύσεων για την αντιμετώπισή του.

ιβ) Η διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων, συζητήσεων στρογγυλής τράπεζας, για διάφορα επίκαιρα κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά θέματα, που σχετίζονται με το περιεχόμενο του μαθήματος, με στόχο οι μαθητές να αποκτήσουν ικανότητες ομιλίας/έκφρασης, ακρόασης, διαλόγου, επιχειρηματολογίας, διαχείρισης και επίλυσης συγκρούσεων και ανάληψης ευθυνών.

ιγ) Η μελέτη περίπτωσης. Οι μαθητές αναλαμβάνουν να μελετήσουν προβλήματα της πραγματικής ζωής και να παρουσιάσουν προτάσεις και λύσεις γι' αυτά. Η μελέτη μιας περίπτωσης (π.χ. η διαδικασία της ψηφοφορίας, το δικαίωμα της εργασίας, το επιχειρείν κ.τ.λ.), ώστε οι μαθητές να κατανοήσουν εν προκειμένω τη χρησιμότητα και την κρισιμότητα της ψηφοφορίας, της εργασίας, του επιχειρείν.

ιδ) Οι προσομοιώσεις και τα παιχνίδια. Η προσομοίωση παρέχει στους μαθητές μια απλούστερη αναπαράσταση του πραγματικού ή του φανταστικού κόσμου. Αποτελεί έναν από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για την υποστήριξη της εννοιολογικής κατανόησης του πραγματικού κόσμου. Αν η μάθηση θεωρηθεί παιχνίδι, τότε γίνεται ευχάριστη, οι μαθητές μαθαίνουν παίζοντας, χωρίς άγχος και χωρίς κόπο.

ιε) Η εκπόνηση συνθετικών εργασιών (project). Οι ομάδες συγκροτούνται από δύο ή περισσότερα μέλη (ο αριθμός των μελών εξαρτάται από το είδος εργασίας) και είναι σκόπιμο να έχουν μεικτή σύνθεση από άποψη γνώσεων, φύλου κ.τ.λ. Στις εργασίες αυτές, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να συνεργασθούν και να αναζητήσουν πληροφορίες από διάφορες πηγές, να συζητήσουν και να προτείνουν λύσεις, και εν τέλει να συνθέσουν την εργασία τους και να την παρουσιάσουν στην τάξη ή στο σχολείο. Η τεχνική αυτή θεωρείται ζωτικής σημασίας γιατί, μεταξύ άλλων, προϋποθέτει συνεργασία και αλληλεγγύη, αυτονομία και υπευθυνότητα. Βέβαια, ο καθηγητής θα πρέπει να έχει προετοιμάσει τα θέματα των εργασιών σε συνεργασία με τους μαθητές και, επιπλέον, να τις παρακολουθεί κατά την εκτέλεσή τους.

ιστ) Η πρακτική εξάσκηση. Η πρακτική εξάσκηση είναι μια μαθησιακή διαδικασία που λαμβάνει χώρα είτε στο εργαστήριο είτε στο φυσικό περιβάλλον. Χρησιμοποιείται περισσότερο στην τεχνική - επαγγελματική εκπαίδευση. Το όφελος από την τεχνική αυτή είναι μεγάλο

γιατί οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τη θεωρία, να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη.

ιζ) Η χρήση των παραδοσιακών μεθόδων διδασκαλίας (αφήγηση, ερωτήσεις-απαντήσεις, διάλογος, χρήση σχολικού εγχειριδίου και βοηθημάτων, εργασίες μαθητών κτλ.). Ειδικότερα:

- Η διάλεξη. Η διάλεξη χρησιμοποιείται συνήθως όταν το αντικείμενο διδασκαλίας περιέχει πολλές πληροφορίες και όταν ο αριθμός των μαθητών στην τάξη είναι μεγάλος. Η διάλεξη θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: την εισαγωγή, το κυρίως θέμα και το συμπέρασμα.
- Οι ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις αυξάνουν τη συμμετοχή των εκπαιδευόμενων. Χρησιμοποιούνται συνήθως για να ελεγχθεί η κατανόηση, να παρακινηθεί η κριτική σκέψη και η δημιουργικότητα, να συναχθούν συμπεράσματα, να βελτιωθεί η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων ή να ενεργοποιηθεί η ερευνητική δραστηριότητα. Μπορεί να είναι ανοιχτού ή κλειστού τύπου, ανάλογα με το στόχο και το περιεχόμενο της διδασκαλίας.
- Ο διάλογος. Επισημαίνεται ότι διάλογος δεν είναι οποιαδήποτε συζήτηση, αλλά απαιτεί μια δομημένη διαδικασία εστιασμένη στους στόχους του αντικειμένου διδασκαλίας, γι' αυτό και χρειάζεται προετοιμασία εκ μέρους του καθηγητή. Ο διάλογος γίνεται με βάση τον ορθό λόγο και με επιχειρήματα, τόσο για την υπεράσπιση μιας άποψης ή πράξης, όσο και ως μέσο επίλυσης των διαφορών και των συγκρούσεων. Και βέβαια ενώ οι επιμέρους μονόλογοι είναι εύκολοι, ο διάλογος είναι δύσκολος γιατί απαιτεί κανόνες.

ιη) Η διαφοροποιημένη διδασκαλία, κατά την οποία δίνεται έμφαση:

- στην αξιοποίηση των προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών των μαθητών,
- στην καλλιέργεια κινήτρων για ενεργοποίηση της συμμετοχής,
- στην καλλιέργεια κλίματος αναγνώρισης και αποδοχής,
- στην καλλιέργεια επικοινωνίας και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων,
- στη συμμετοχή των μαθητών στη διαχείριση της μάθησης τους,
- στη διαμόρφωση ελκυστικών περιβαλλόντων μάθησης και τη σύνδεσή τους με τα περιβάλλοντα ζωής.

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω προσεγγίσεις δεν είναι περιοριστικές. Κάθε εκπαιδευτικός, σε κάθε διδακτική ώρα, μπορεί να εφαρμόσει όποιες μεθόδους και τεχνικές κρίνει προσφορότερες, αρκεί να αφήσει τη φαντασία του ελεύθερη, έχοντας ως οδηγό τους στόχους του μαθήματος και την πρόοδο των μαθητών.

5. Η αξιολόγηση του μαθητή

5.1 Σκοπός της αξιολόγησης του μαθητή

Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή είναι ένα σύνθετο φαινόμενο με πολλές διαστάσεις: θεωρητικές, πρακτικές, κοινωνικές, παιδαγωγικές, ψυχολογικές. Έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στο μαθητή, στο σχολείο, στην οικογένεια, στην κοινωνία, γι' αυτό και χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή.

Ως αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή νοείται η συστηματική, οργανωμένη και συνεχής διαδικασία ελέγχου του βαθμού επίτευξης των στόχων του μαθήματος. Με άλλα λόγια, είναι η διαδικασία που αποβλέπει με συγκεκριμένα κριτήρια και με συγκεκριμένη μεθοδολογία να προσδιορίσει συστηματικά, έγκυρα, αξιόπιστα και αντικειμενικά το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς στόχους.

Ειδικότερα, η αξιολόγηση του μαθητή αποσκοπεί:

- Στη διερεύνηση της μαθησιακής πορείας των μαθητών σε όλα τα θέματα που προσφέρονται στο Α.Π.Σ.
- Στον εντοπισμό των μαθησιακών δυσκολιών των μαθητών, με στόχο το σχεδιασμό κατάλληλων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας.
- Στην ποιοτική αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την ενίσχυση και ενθάρρυνση των μαθητών και τη δημιουργία κινήτρων μάθησης.
- Στην ανάπτυξη της δημιουργικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης του μαθητή.
- Στην προώθηση των ιδιαίτερων κλίσεων, δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων των μαθητών.
- Στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των μαθητών.
- Στην ανάπτυξη της ικανότητας αυτοαξιολόγησης και στην ανάπτυξη της αίσθησης της απόκτησης υπευθυνότητας όσον αφορά τη μόρφωσή του.

5.2 Ο τρόπος/οι τεχνικές αξιολόγησης του μαθητή

Η αξιολόγηση συμπεριλαμβάνει τη μέτρηση πολλών χαρακτηριστικών του μαθητή, ώστε να συμπληρωθεί η συνολική εικόνα του. Συμπεριλαμβάνει την επίδοση, τη συνεργασία με άλλους μαθητές και τον εκπαιδευτικό, τη συμμετοχή στην τάξη και στη σχολική ζωή κ.τ.λ.

Ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών εξαρτάται από τους στόχους και το περιεχόμενο του εξεταζόμενου γνωστικού αντικειμένου. Γενικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο οι παραδοσιακοί όσο και οι σύγχρονοι τρόποι αξιολόγησης.

Για να διαπιστωθεί ο βαθμός και η έκταση, τόσο της επίτευξης των διδακτικών στόχων όσο και της συμμετοχής και της δραστηριοποίησης των μαθητών, υπάρχουν ποικίλες τεχνικές. Ενδεικτικά αναφέρονται:

α. Η προφορική εξέταση. Γίνεται συνήθως με ερωτήσεις που απαιτούν σύντομη (όχι μονολεκτική) ή ελεύθερη απάντηση.

β. Η γραπτή εξέταση. Σημειώνεται ότι οι ερωτήσεις πρέπει να είναι ιεραρχημένες ως προς το βαθμό δυσκολίας και προσαρμοσμένες στις ανάγκες των μαθητών κάθε σχολείου. Πάντως, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια ποικιλία ερωτήσεων, όπως:

- Ελεύθερης ανάπτυξης,
- Επιλογής σωστού - λάθους,
- Αντιστοίχισης,
- Συμπλήρωσης κειμένων,
- Πολλαπλής επιλογής,
- Σύντομης απάντησης,
- Ερμηνείας γραφικών παραστάσεων κ.τ.λ.

γ. Η συμμετοχή του μαθητή στο μάθημα. Συμμετοχή του μαθητή τόσο κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας, όσο και στις δραστηριότητες που γίνονται στο πλαίσιο του μαθήματος. Επιπλέον, η ικανότητα του μαθητή για επικοινωνία και συνεργασία στην τάξη (συμμετοχή στη συζήτηση, κανόνες διαλόγου, ανταλλαγή απόψεων και έκφραση συναισθημάτων και εμπειριών, διαπραγματευτική ικανότητα κ.ά.).

δ. Οι συνθετικές δημιουργικές εργασίες. Δίνονται εργασίες είτε ατομικές είτε ομαδικές για διάφορα, συνήθως επίκαιρα, κοινωνικά-πολιτικά-οικονομικά ζητήματα.

ε. Η εκπόνηση συνθετικών εργασιών (project). Εργασίες για τη διαπίστωση της δημιουργικής και κριτικής

ικανότητας των μαθητών (αναζήτηση και επιλογή πληροφοριών, χρήση ποικίλων πηγών, πρωτότυπη σύλληψη και παρουσίαση εργασιών κ.τ.λ.). Για τη βαθμολογία των εργασιών λαμβάνεται υπόψη η πρωτοτυπία, η δημιουργική φαντασία, η αναλυτική και συνθετική ικανότητα, η δυσκολία, καθώς και ο τρόπος παρουσίασης.

στ. Το ενδιαφέρον και οι δραστηριότητες του μαθητή. Το εν λόγω ενδιαφέρον αναφέρεται σε ζητήματα του σχολείου (ανάληψη εργασιών, οργάνωση επισκέψεων και εκδηλώσεων κ.τ.λ.), αλλά και γενικότερα σε κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά ζητήματα.

ζ. Η αυτοαξιολόγηση του μαθητή. Ζητείται από το μαθητή να αξιολογήσει τη συμμετοχή του στο μάθημα, τις εργασίες του, την προφορική ή γραπτή εξέτασή του κ.τ.λ., με τρόπο αντικειμενικό, χωρίς υποεκτίμηση ή υπερεκτίμηση.

η. Ο Ατομικός Φάκελος του μαθητή. Περιλαμβάνει τις εργασίες και τις δραστηριότητες του μαθητή.

Η αξιολόγηση αφορά την συναισθηματική και πνευματική ανάπτυξη του μαθητή. Αναφέρεται στις γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις που απόκτησε ο μαθητής. Ο εκπαιδευτικός, εκτός από την «Αριθμητική βαθμολογία», είναι χρήσιμο να συντάσσει για κάθε μαθητή και μια «Ποιοτική έκθεση». με βαθμολογία ως εξής: άριστα, πολύ καλά, καλά, σχεδόν καλά.

Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι απαραίτητη. Γίνεται από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές (αυτοαξιολόγηση) για να διαπιστωθεί αν επετεύχθησαν οι στόχοι του μαθήματος.

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2013-2014.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 13 Σεπτεμβρίου 2013

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €
Β΄	300 €	80 €	30 €
Γ΄	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ΄	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €
Β΄	320 €
Γ΄	65 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Δ΄	160 €
Α.Α.Π.	160 €
Ε.Β.Ι.	65 €
Α.Ε.Δ.	10 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Δ.Δ.Σ.	225 €
Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ ΤΑ.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: http://www.et.gr - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004